

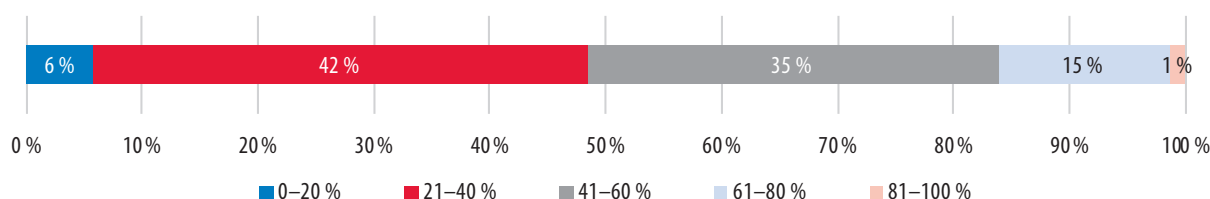
a forem výuky, v lepším uchopení pozitivních aspektů diferenciaci a individualizaci výuky (včetně zaměření na jazykově nadané žáky), ve využití příležitostí plynoucích z komplexních vztahů mezi různými přístupy k hodnocení žáků a v rozšiřování vazeb mezi cizím jazykem a dalšími vzdělávacími obory. Pozornost je potřeba věnovat také otázce aprobovanosti učitelů cizího jazyka, a to především na druhém stupni základních škol.²¹

3.3.2.1.2 Přírodovědná gramotnost

Dosažená úroveň přírodovědné gramotnosti byla zjišťována s využitím testu zadávaného prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET na 328 základních školách, přičemž se testování účastnilo celkem 11 152 žáků 8. ročníku základních škol (z toho 956 žáků se SVP). Průměrná úspěšnost žáků v testu přírodovědné gramotnosti byla jen 43 %, což je horší než očekávaný výsledek, který potvrzuje problémy žáků s řešením úloh vyžadujících kognitivně náročnější operace (např. návrh výzkumů přírodních jevů, interpretace výsledků takových výzkumů). Zároveň vysoký podíl žáků dosáhl slabého výsledku s nižší než 40% úspěšností či velmi slabého výsledku s nižší než 20% úspěšností v testu přírodovědné gramotnosti (viz graf č. 36).

Graf 36

Rozložení výsledků žáků 8. ročníku základních škol podle celkové úspěšnosti v testu přírodovědné gramotnosti (včetně žáků se SVP)

Poznatky k výběrovému zjišťování dosažené úrovně přírodovědné gramotnosti byly doplněny zjištěními, které se týkají podmínek a průběhu vzdělávání v této oblasti. Hodnoceny byly odpovědi ze žakovských a učitelských dotazníků (905 učitelů), dále byly využity informace z prezenční tematické a komplexní inspekční činnosti. V rámci tematické inspekční činnosti bylo navštíveno celkem 108 základních škol a 867 hodin výuky různých vzdělávacích oborů, přičemž doplňující informace poskytly také dotazníky pro ředitele škol.

Vybraná zjištění ukazují, že učitelé přírodovědných předmětů vyjádřili vyšší míru nespokojenosti s tím, jak žáci zvládají úkoly vyžadující analýzu dat a následnou argumentaci k řešeným tématům, naopak více byli spokojeni s dovednostmi žáků v oblasti vyhledání a porovnání informací z různých zdrojů. Příležitosti ke zvyšování kvality vzdělávání přírodovědných předmětů byly spatřovány mimo jiné v častějším využití účelného střídání metod a forem výuky s vyšší aktivitou žáků, a to rovněž v kontextu skutečnosti, že výuka s dominantní rolí učitele a s převažující komunikací ve směru učitel–žák/třída byla pro průběh navštívených hodin výuky přírodovědných předmětů poměrně charakteristická. Rovněž žáci by nejčastěji přivítali více prakticky orientovanou výuku přírodovědných předmětů. Pozornost je pak potřeba věnovat také dalším aspektům kvality vzdělávání, a to včetně personálních a materiálních podmínek výuky přírodovědných předmětů.²²

3.3.2.1.3 Dopravní výchova

Úroveň dosažených znalostí a dovedností žáků v oblasti dopravní výchovy byla zjišťována u 5 902 žáků 6. ročníku 149 základních škol (z toho 604 žáků se SVP), dále pak u 4 537 žáků 9. ročníku 153 základních škol (z toho 326 žáků se SVP), přičemž opětovně byl využit

²¹ Více informací viz zpráva *Rozvoj jazykové gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2018/2019*.

²² Více informací viz zpráva *Rozvoj přírodovědné gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2018/2019*.